

Stramagrupp

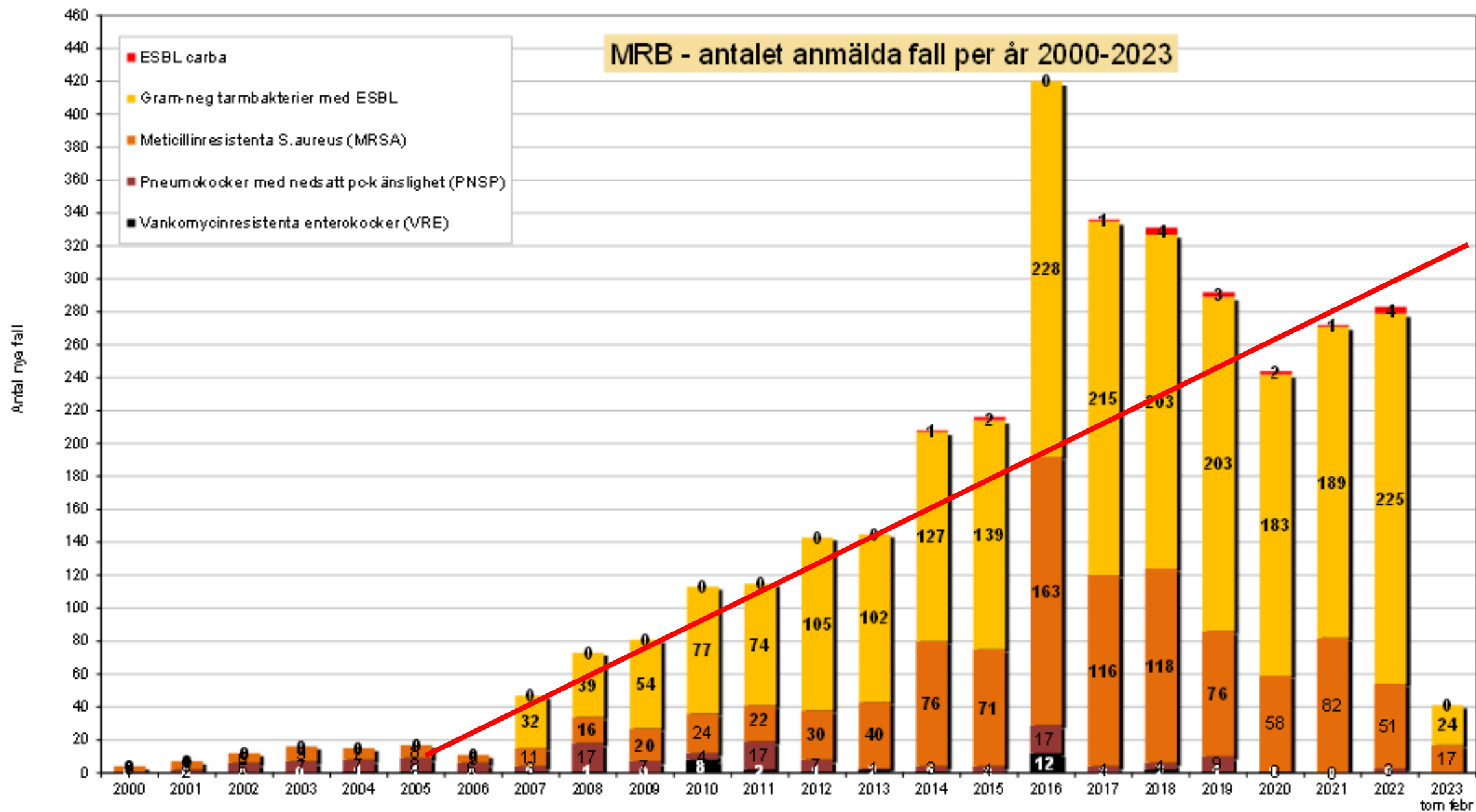
slutenvård

230418

Agenda

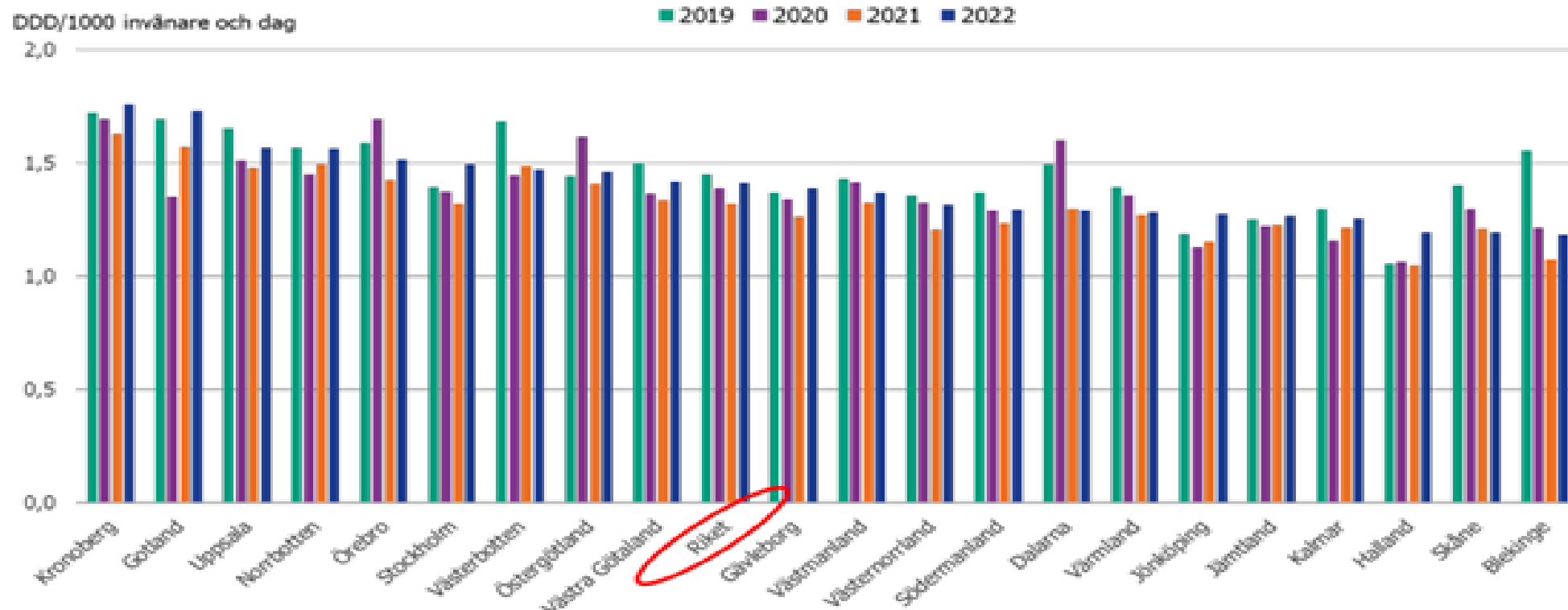
1. Lite siffror
2. NAG Stramas nya riktlinjer för slutenvårdsarbete
3. Vad ska vi göra... och hur?

MRB - antalet anmälda fall per år 2000-2023

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition* i Sverige och per region, DDD/1000 invånare och dag

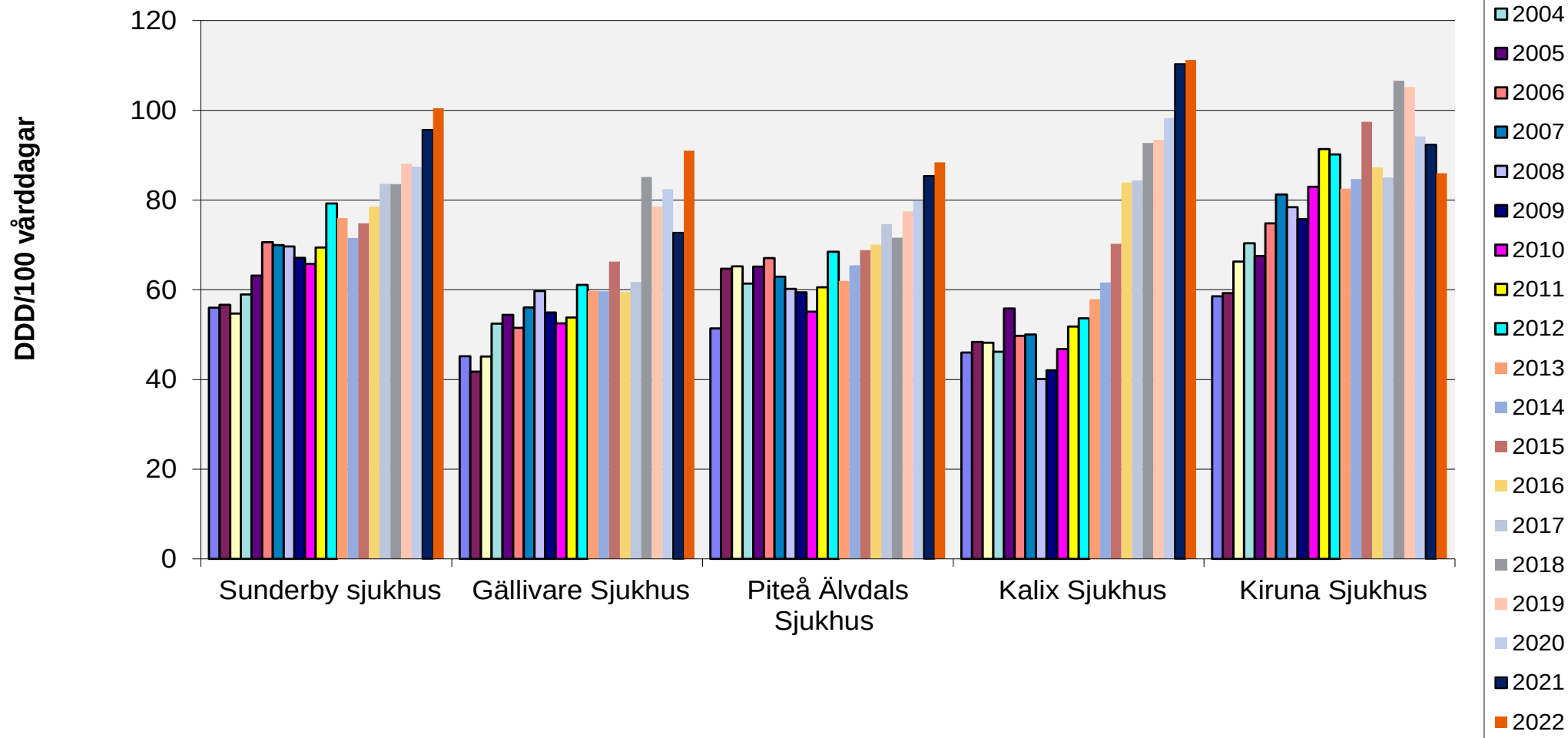
Källa: *Insikt, eHälsomyndigheten*

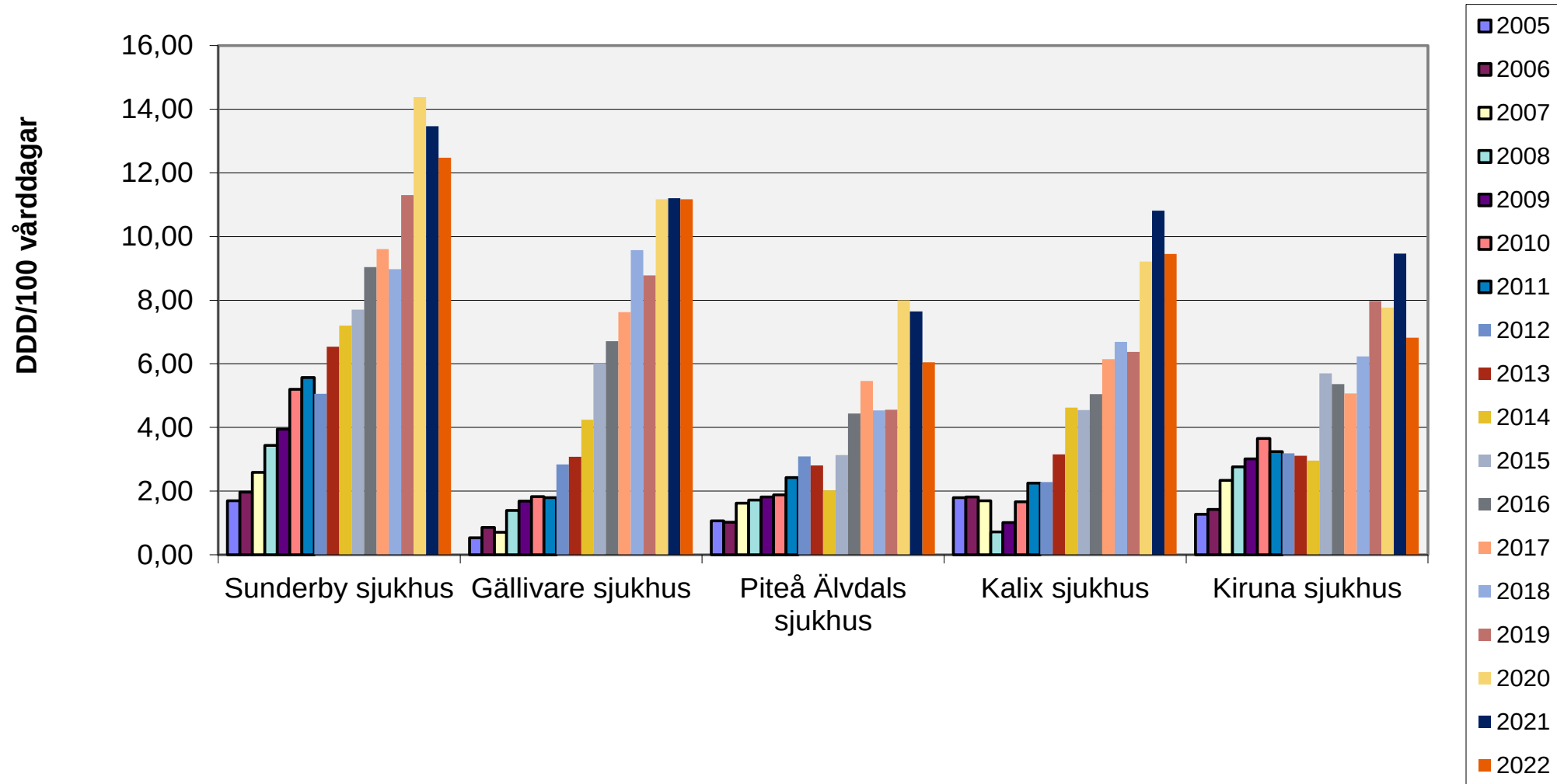
Kommentar: Antibiotikaförsäljningen på slutenvårdsrekvisition, mätt i DDD/1000 invånare och dag, ökade med 7 % under 2022 jämfört med 2021 och ligger på 1,41 DDD/1000 invånare och dag.

*Statistiken inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra vårdenheter än sjukhus t.ex. äldreboenden.

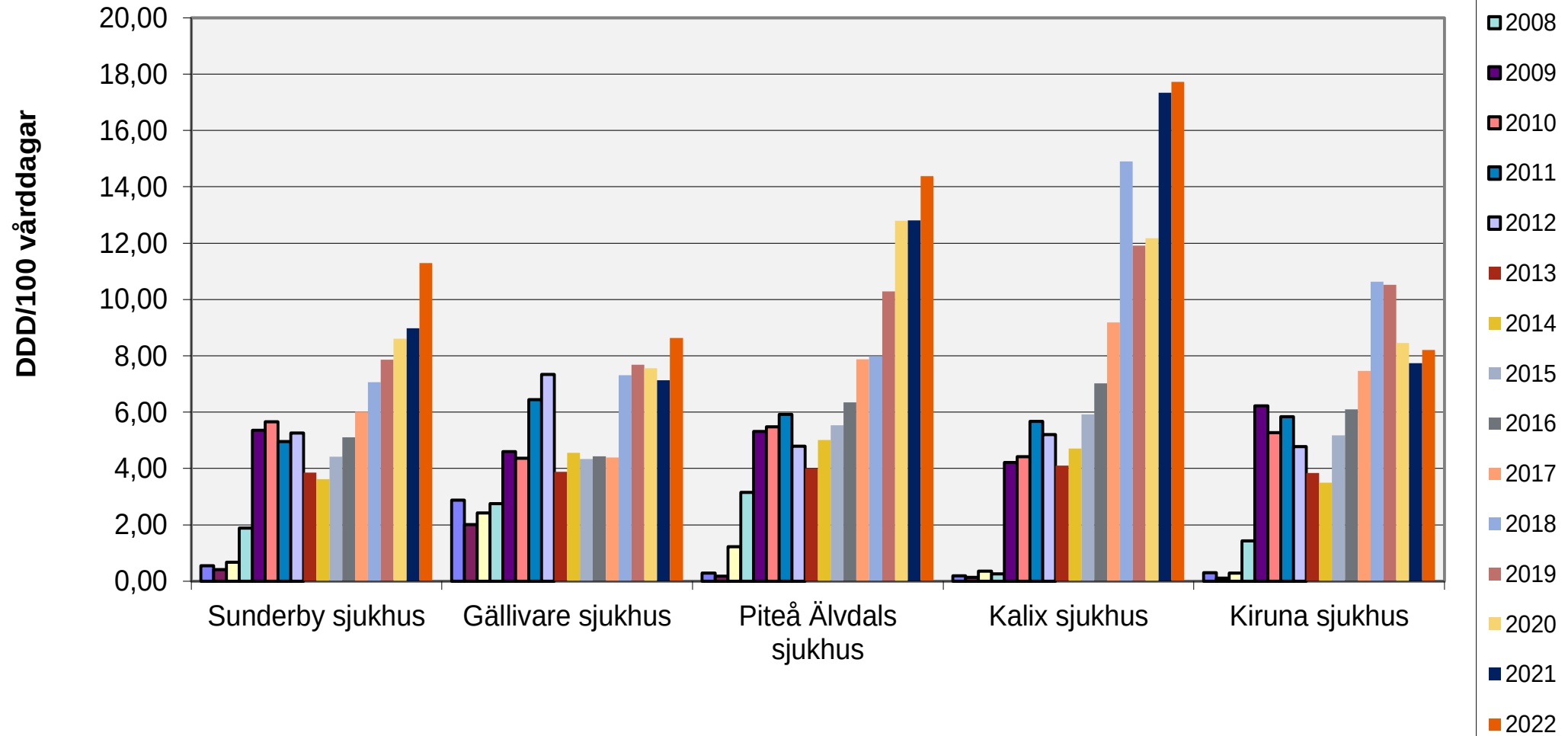
ATC-kod J Infektionssjukdomar

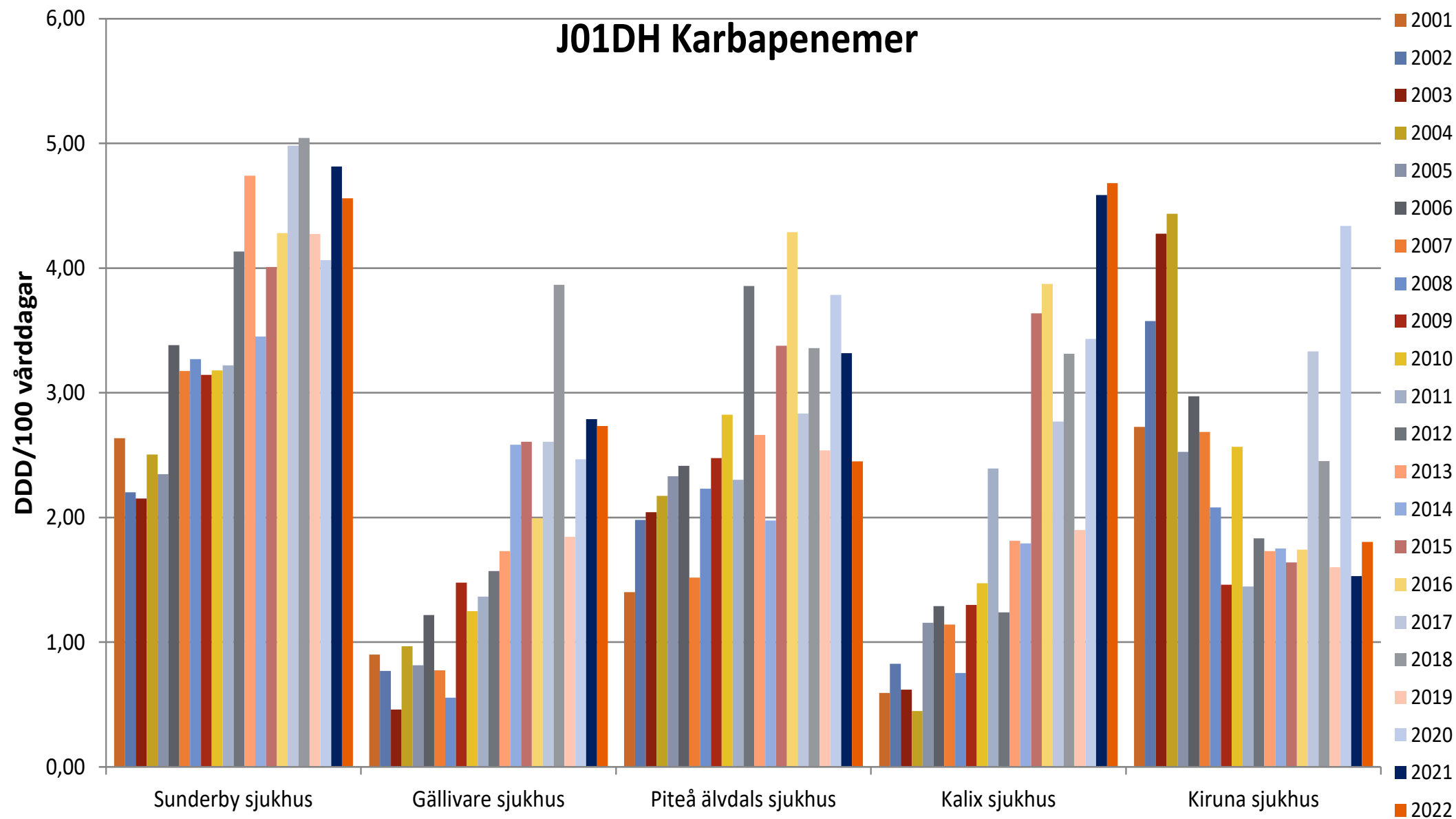
J01CR05 Piperacillin/Tazobactam

J01DD01 Cefotaxim

J01DH Karbapenemer

NAG Stramas

Nationella slutenvårdsindikatorer för antibiotika

För rationell antibiotikaanvändning i slutenvård/på sjukhus

Nytt hösten 2022

NAG Stramas målsättningar för Stramaarbete på sjukhus (1)

- **Organisation och samverkan**
- Strama anser att varje sjukhus i landet bör:
  - ha resurser för ett aktivt lokalt Stramaarbete i slutenvård motsvarande minst **0,1 heltidstjänst per 100 vårdplatser** som basnivå (antibiotikaronder ej inräknade)
  - ha ett lokalt Stramaarbete knutet till en regional Stramaenhet i samverkan med läkemedelsenhet, vårdhygienisk enhet/smittskyddsenhet och mikrobiologiskt laboratorium
  - ha IT-resurser och verktyg som stödjer rationell antibiotikaanvändning

NAG Stramas målsättningar för Stramaarbete på sjukhus (2)

- **Arbetsätt**
- Strama anser att varje sjukhus i landet bör:
  - ha en struktur för lokalt Stramaarbete
  - ha tillgång till **antibiotikaronder** eller motsvarande granskning (minimnivå 1 avdelning per 100 vårdplatser, på plats eller digitalt)

NAG Stramas målsättningar för Stramaarbete på sjukhus (3)

- **Mätning, uppföljning och återkoppling**
- Strama anser att varje sjukhus i landet bör:
  - följa upp antibiotikaanvändning enligt Stramas nationella slutenvårdsindikatorer för antibiotika
  - ha en struktur för uppföljning och återkoppling av det lokala **resistensläget**
  - ha tillgång till tjänsten Infektionsverktyget eller motsvarande
  - kunna **mäta antalet urinkateterdygn** och skilja ut de patienter som har erhållit sin kateter på sjukhuset i anslutning till kirurgi
  - verka för ett bra omhändertagande av patienter med allvarliga infektioner, bland annat enligt personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp sepsis
- **Kompetensutveckling**
- Strama anser att varje sjukhus i landet bör:
  - **erbjuda återkommande utbildningar i rationell antibiotikaanvändning för forskrivare samt för sjuksköterskor som administrerar antibiotika**

Indikatorer

NAG Stramas förslag på indikatorer för rationell antibiotikaanvändning i slutenvård/på sjukhus. Indikatorerna är uppdelade på **bas-** och avancerad nivå. **Indikatorer på basnivå bör alla sjukhus kunna mäta**, medan indikatorer på avancerad nivå är mer verksamhetsspecifika eller kräver tillgång till journaldata på ett särskilt sätt. Indikatorerna bör följas minst **årligen**.

Receptförskrivning - förslag							
Nr	Mått / indikator	Nivå	Täljare	Nämnare	Källa	Mål	Värde
1	Uthämtade antibiotikarecept från sjukhuset och sjukhusets kliniker/verksamheter fördelat på substans och jämförelse över tid	Bas			Data från eHälsomyndigheten eller regionala data	Data finns och följs över tid av Stramagrupp	Data finns. Ingen nivå rapporteras.

Inköp på rekvisition - förslag							
Nr	Mått / indikator	Nivå	Täljare	Nämnare	Källa	Mål	Värde
2a	Inköp av antibiotika i DDD eller PDD på sjukhus- och klinik-/verksamhetsnivå fördelat på substans och om möjligt relaterat till mått som antal vårddygn och vårdtillfällen och jämförelse över tid	Bas			Data från eHälsomyndigheten eller regionala data	Data finns och följs över tid av Stramagrupp	Data finns. Ingen nivå rapporteras.
2b	Andel av vissa antibiotikasorter i DDD eller PDD av totala antibiotika och jämförelse över tid.	Bas	Antal DDD/PDD för t.ex. smalpektrumpenicilliner PcG (J01CE01) + PcV (J01CE02), stafylokockpenicilliner (J01CF), cefalosporiner (J01DB-DE), kinoloner (J01MA), piperacillin-tazobaktam (J01CR05) och karbapenemer (J01DH)	Antal DDD/PDD för totala antibiotika (J01)	Data från eHälsomyndigheten eller regionala data	Data finns och följs över tid av Stramagrupp	Data finns. Ingen nivå rapporteras.

**Rekvisitions-
data på
kliniknivå?**

Urinvägsinfektioner							
Nr	Mått / indikator	Nivå	Täljare	Nämnare	Källa	Mål	Värde
3a	Antal afebril UVI/100 vård dygn för kvinnor	Bas			Infektionsverket eller motsvarande	Mätning och återkoppling	
3b	Antal afebril UVI/100 vård dygn för män	Bas			Infektionsverket eller motsvarande	Mätning och återkoppling	
3c	Andel kinoloner av urinvägsantibiotika vid afebril UVI hos kvinnor	Bas	Antal ordinationsorsaker afebril UVI (urinvägsinfektion utan feber) för kvinnor och där följande antibiotika ordinerats: kinoloner (J01MA)	Antal ordinationsorsaker afebril UVI (urinvägsinfektion utan feber) för kvinnor och där följande antibiotika ordinerats: pivmecillinam (J01CA08), nitrofurantoin (J01XE01), trimetoprim (J01EA01) samt kinoloner (J01MA)	Infektionsverket eller motsvarande	<10 %	
3d	Andel kinoloner av urinvägsantibiotika vid afebril UVI hos män	Bas	Antal ordinationsorsaker afebril UVI (urinvägsinfektion utan feber) för män och där följande antibiotika ordinerats: kinoloner (J01MA)	Antal ordinationsorsaker afebril UVI (urinvägsinfektion utan feber) för män och där följande antibiotika ordinerats: pivmecillinam	Infektionsverket eller motsvarande	<30 %	
				(J01CA08), nitrofurantoin (J01XE01), trimetoprim (J01EA01) samt kinoloner (J01MA)			
3e	Antal kinolonordinationer (J01MA) vid afebril UVI hos kvinnor	Bas			Infektionsverket eller motsvarande	Mätning och återkoppling	
3f	Antal kinolonordinationer (J01MA) vid afebril UVI hos män	Bas			Infektionsverket eller motsvarande	Mätning och återkoppling	

**Stramas
öppenvårdsmål**

Kommentar: Alla indikatorerna för urinvägsinfektioner bör delas upp på samhälls- respektive vårdrelaterade infektioner

Luftvägsinfektioner

Nr	Mått / indikator	Nivå	Täljare	Nämnare	Källa	Mål	Värde
4*	Andel bensylpenicillin av vanliga intravenösa antibiotika som förstahandsbehandling vid samhällsförvärd pneumoni B-pc vid pneumoni, variant på öppenvårdsmålet - rimligt	Bas	Antal förstahandsordinationer med bensylpenicillin (J01CE01) vid ordinationsorsak samhällsförvärd pneumoni	Antal förstahandsordinationer med bensylpenicillin (J01CE01), cefotaxim (J01DD01), piperacillin-tazobaktam (J01CR05) samt karbapenemer (J01DH) vid ordinationsorsak samhällsförvärd pneumoni	Infektionsverket eller motsvarande	Respektive sjukhus sätter eget mål utifrån verksamhet och verkar för att andelen ska öka över tid	Data finns. Ingen nivå rapporteras.

*Bör även delas upp för män respektive kvinnor

Kirurgisk profylax							
Nr	Mått / indikator	Nivå	Täljare	Nämnare	Källa	Mål	Värde
5a	Andelen antibiotikaordinationer med ordinationsorsak perioperativ profylax av alla antibiotikaordinationer som första ordination	Bas	Antal antibiotika-ordinationer med ordinationsorsak perioperativ profylax som första ordination	Antal antibiotika-ordinationer för antibiotika som första ordination	Infektionsverktyget eller motsvarande	Mätning och återkoppling	
5b	Uppdelning av perioperativ profylax per substans	Bas			Infektionsverktyget eller motsvarande. Andra metoder för att ta fram data kan behövas om koppling till olika typer av kirurgi görs.	Mätning och återkoppling	Ingen nivå anges. Lägg till bilaga med perioperativ profylax uppdelat per substans (7-ställig ATC-kod)
5c	Andel profylax <24 timmar (utvalda diagnoser eller ingrepp kan väljas)	Avancerad	Antal ordinationsorsaker med perioperativ profylax där antibiotika (J01) ges under mindre än 24 timmar	Antal ordinationsorsaker med perioperativ profylax där antibiotika (J01) ges	Metod för att ta fram data kan variera. Data över days of therapy (DOT), egentligen Length of therapy (LOT), och journalgranskning kan behövas.	Respektive sjukhus sätter eget mål utifrån verksamhet och verkar för att andelen ska öka över tid	

Ordineras peri-op profylax i datajournalen? Papper?

Så.. vad? ..och HUR?

- **Infektionskliniken** - antibiotikaronder, hur komma igång?
- **Vårdhygien** - ”kunna mäta antalet urinkateterdygn och skilja ut de patienter som har erhållit sin kateter på sjukhuset i anslutning till kirurgi” – hur?
- **Strama** – få till Stramatjänst, annan statistik från IV baserat på indikatorer ovan, (utbildningsinsats)?
- **Läkemedel** – rekvisitionsdata på klinik/avdelningsnivå?
- **Mikrobiol** – resistensdata, nytt på g? Svebar?